

زمین پاک

دوستان فصلنامه ای، توجه دارند که شماره ای که در دست دارند مربوط به پاییز ۸۷ است که به دلایلی چاپ و انتشار آن به تعویق افتاده است و هنگامی آماده چاپ شد که به سال ۸۸ رسیدیم آنهم اوایل اردیبهشت و بهتر دیدیم این سخنان را با موضوع زمین پاک تقدیم حضورتان نمایم. روز ۲۲ آوریل، مصادف با دوم اردیبهشت هر سال از سوی سازمان یونسکو روز زمین پاک نامگذاری شده است، مانند دهها روز دیگر چون روز هوای پاک، روز جهانی محیط زیست و...

واقعیت اینست که با بلاهایی که بر سر زمین آورده اند و می آورند، دیگر رمقی بر این کره خاکی نمانده و آنها که بیشتر می دانند و به عواقب خطری که در کمین این تنها زیستکره سماواتی است، واقفند، به دست و پا افتاده اند که به هر قیمتی شده آن را از خطر نیستی نجات دهند، به همین سبب مناسبت های گوناگونی بر پا می شود و ضمن دادن هشدارهای جدی راهکارهایی هم ارائه می شود که از میان آنها می توان به مهمترین رویداد آن در سال گذشته با عنوان سال "سیاره زمین (Planet Earth)" اشاره نمود که با توجه به اهمیت موضوع قرار شده چهار سال، از ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ سال های سیاره زمین باشد تا فرصت کافی برای جلوگیری از خطر نابودی این تنها زیستگاه موجودات باشد. یکی از راهکارهای اساسی حفظ زمین پاکیزه نگاهداری آن و جلوگیری و مبارزه با آلودگی هاست. آلودگی ها و آلاینده ها از تحفه های قرن بیستم است که با پیشرفت و توسعه های صنعتی و به عبارت بهتر زیاده خواهی های بشر حاصل شده است و بدیهی است پی آمدهای آن گریبانگیر خودش هم شده است. از رهاسازی میلیاردها مترمکعب گاز CO_2 در جو زمین، افزایش گازهای گلخانه ای و گرم شدن زمین تا پارگی بخشی از لایه اوزون و از رهاسازی پسماندها و پسابها گرفته تا آلودگی های دریاها و مهمتر

آبهای قابل شربی که به میزان بسیار محدودی در سطح زمین روان هستند، و از نابودی خاک و جنگل ها و حیات وحش بگیریید تا جابه جایی های بیش از ۲۰۰ میلیارد تنی در عملیات معدنکاری بدون رعایت اصول و استانداردها و دفن میلیونها تن زباله بدون بازیافت، رهاسازی میلیونها مترمکعب نفت و مشتقات نفتی توسط نفتکشها در اقیانوسها و دریاها، همه و همه دست به دست هم داده اند و به سرعت هر چه تمامتر می روند که به فجایعی به مراتب بزرگتر و بیشتر از جنگ های جهانی منتهی شود.

به گذشته بنگریم که چگونه پاک و پاکیزه نگاهداری محیط زیست گذشتگان آه از نهاد آدم بر می آورد.

هرودوت تاریخ نگار یونان باستان در وصف احترام ایرانیان همزمان خودش به طبیعت می نویسد " آب رودها و نهرهای ایران زمین به قدری زلال و پاکیزه است که می توان به راحتی آنرا نوشید" حال امروز اگر توانستید حتی به عنوان نمونه یک چشمه، نهر یا رودخانه را پیدا کنید که در کنار و حاشیه های آنها تلنباری از زباله و کیسه پلاستیک، ظروف مواد شوینده و نخاله های ساختمانی و امثالهم انباشته نشده باشند؟

راستی بشر دو پا را چه شده که این چنین و با سرعت دستی دستی دارد گور خودش را می کند؟ و هر روز قابلیت های خود را در جهت پر کردن چاله های زمین برای دفن زباله هایش بیشتر می کند تا بازگرداندن زباله ها به چرخه حیات و طبیعت. همین دفن زباله های شهری، شهرهایمان به ویژه شهر تهران را در نظر بگیرید که چه معضل بزرگی شده است و یا فرسایش خاکی را در نظر بگیرید که برای تشکیل هر سانتی متر آن بیش از ۲۰۰ سال وقت لازم است که به آسانی بار کامیونها می شود و ساخت سازها را برای درآمد بیشتر رونق می دهد در حالی که این همان زمینی است که برای کشت و زرع خلق شده است.

روز زمین پاک و روزهای نظایر آن را که در جهت حفظ زیست کره مان بر پا می شود، گرامی بداریم: روز زمین پاک که در همه جهان برگزار می شود، برای مردم روی زمین پیامی مهم دارد و آن این که "تنها یک زمین داریم" و این که موهبتی عظیم و نعمتی گرانبها به نام "زمین" را داریم، از دست می دهیم.

زمین با وجود همه کنوانسیونهای بین المللی و نشستهای دانشمندان و سیاستمداران، از گرم شدن زمین گرفته تا آب شدن یخ های قطبی، تا پاره شدن لایه اوزون تا انقراض ماهیان، پرندگان و چرندگان و... تلاش می کند تا همچنان زنده بماند، به شرط آن که پرچم زمین پاک را که نخستین بار در سال ۱۹۶۹ توسط جان مک مونل با ایده برگزاری یک روز جهانی به نام روز زمین پاک در تقویم جهان مطرح شد، برافراشته بماند. اکنون یک روز دیگر از روز زمین پاک را پشت سر گذاشته ایم به عملکردمان در جهت حفظ زمین مان مروری کنیم. راستای امروز چقدر زباله تولید کرده ایم؟